

Інше Різдво

У мене в дитинстві не було традиційного Різдва. Отого такого, про яке потім розповідають своїм дітям чи друзям. Не було великої родини за столом, дванадцяти страв, гучної коляди, не було чекання першої зірки на нічному зимовому небі, як і звістки, що маленький Христос вже народився. Але була тиша, в якій потім, вже трішки дорослішою, мені було так добре думати про те, як це, мабуть, хвилююче і радісно тримати у руках маленького Бога, а у пам'яті його першу усмішку та перше спинання на ноженята.

Різдво для всіх і завжди різне: у когось багатше, у когось скромніше, хтось, задихаючись від самотности, чекає на запрошення на гостину, хтось не спить кілька ночей, бо ж розпорядникові свята треба подбати про все і нічого не забути. Але якщо колись воно було просто різним по-різному, то тепер ми наче між глибокими тріщинами у нашому українському світі, і їх не перейти, не перестрибнути, бо вони усе поглиблюються та поглиблюються. Хтось згадуватиме про маленького Бога в окопі, хтось не побачить за гучними вибухами першої зірки, хтось зрозуміє, що цього Різдва знову неможливе повернення до рідного дому, у когось не буде стола у принципі, у когось буде чужий стіл, комусь буде не до столів та святкових страв взагалі, бо чатуватиме біля шпитального ліжка або чекатиме на дзвінок з фронту так, як хтось чекатиме на першу зірку, хтось напередодні Різдва шукатиме дрони і дратуватиметься, чому світ завмер, адже нам нема як зупинитися ні на Святвечір, ні зранку того дня, коли вже всі знатимуть, що Бог народився. А хтось святкуватиме так, як і колись, пишаючись тим, що його багатий стіл – це економічний фронт.

У нас всіх дуже різне Різдво. Хтось вимагає ялинок, вогників, музики, бо ж атмосфера Різдва має бути, бо без неї наші тилові фронти просто загнуться, а хтось... А комусь би знайти сили пережити Різдво у тиші та пустці порожніх місць за столом і не розплакатися, коли почує оте з колядки: «Добрий вечір тобі, пане господарю...» Бо нема господаря, загубився його слід поміж холодними дорогами війни, бо не прийдуть ні три царі, ні пастушки і не буде доброї звістки.

Коли мене питають, що готуватиму на Різдво, то вибухаю, що який стіл, які страви. Хтось дратується, хтось ображається, хтось мовчить, хтось не розуміє. Так, усім зараз важко та складно. І мені не хочеться мірятися з кимось важкістю та складністю, з'ясовувати, кому гірше чи краще, мені просто цього Різдва, як і минулого, нема для кого готувати ні одну страву, ні дванадцять. І я не одна така, але нас не чути за гучними вогнями та різдвяною музикою, нас краще не помічати, щоб бійці святкового фронту не травмувалися і не стресували, бо ми зі своїми жалями псуємо загальну атмосферу свята. Але ж Різдво – це не про стіл і не гірляндочки. Але я готуюся до Різдва: вчу святкові тропарі та кондаки, повторюю антифони, адже не личить йти у гості до Новонародженого Дитятка з порожніми руками і без бодай хоч якогось мінімального спокою у серці.

Різдво – це про іншу гостину, на якій розпорядником свята є сам Бог, це про іншу радість, для якої не треба ні ялинки у центрі міста, ні штучних оленів з підсвіткою, ні передріздвяних розпродажів, ні фоточок чи картинок у соцмережах. Усе, що потрібно, – любов до Бога та вдячність за Різдво тим, завдяки кому воно є і в земному вимірі.

Якщо ж знаєте когось, кому немає для кого готувати чи одну, чи дванадцять страв, запросіть до себе на ваші дванадцять, бо Різдво – це про любов та милосердя, це про те, щоб ніхто не був самотнім, про те, щоб ні у кого не стискалося серце від болю хоча би кілька хвилин, допоки лунає різдвяний тропар.

І нехай цих тріщин-ран між нашими Різдвами буде якомога менше, нехай затягнуться вони і загояться хоча би тоді, коли народжується предвічний Бог, адже нам так багато усім ще треба усього зробити після Різдва, до та після нашої перемоги...